

Improving the Technologies for Using Didactic Games in the Learning Process of Pedagogy Students

Olimova Dono Shakirovna¹, Otajanov Matnazar²

^{1,2} Urgench State University, Uzbekistan

Article Info

Received: 15 March 2026

Revised: 27 March 2026

Accepted: 17 April 2026

Online Version: 20 April 2026

Corresponding Author:

Olimova Dono Shakirovna,
PhD in Pedagogical Sciences,
Associate Professor, Urgench
State University of Medicine,
Uzbekistan.

Email: shakirovna6@gmail.ru

Abstract. The article is devoted to the analysis of the specific features of foreign language teaching in technical universities in the context of globalization and digitalization of higher education. The aim of the study is to identify the role of language training in the development of professional competencies of future engineers. The research method used is library research. The paper identifies key challenges affecting the effectiveness of teaching, including low student motivation, limited instructional time, and insufficient professional orientation of language courses. Modern educational practices are examined, including the use of digital technologies, elements of artificial intelligence, and integrative approaches (including CLIL). The study concludes that it is necessary to modernize the content and methods of foreign language teaching with a focus on developing professional and intercultural communicative competence.

Keywords: foreign language teaching, technical universities, professional competencies, digitalization of education, CLIL, intercultural communication, engineering education.

Annotatsiya. Статья посвящена анализу особенностей обучения иностранным языкам в технических вузах в контексте глобализации и цифровизации высшего образования. Целью исследования является выявление роли языковой подготовки в формировании профессиональных компетенций будущих инженеров. В работе определены ключевые проблемы, влияющие на эффективность обучения, включая недостаточную мотивацию обучающихся, ограниченность учебных часов и слабую профессиональную направленность языковых дисциплин. Рассмотрены современные образовательные практики, основанные на применении цифровых технологий, элементов искусственного интеллекта и интегративных подходов (в том числе CLIL). Сделан вывод о необходимости модернизации содержания и методов обучения иностранным языкам с ориентацией на развитие профессиональной и межкультурной коммуникативной компетенции.

Kalit so'zlar: обучение иностранным языкам, технические вузы, профессиональные компетенции, цифровизация образования, CLIL, межкультурная коммуникация, инженерное образование

© 2026 by the author(s)

This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0

International

(CC BY SA) license (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

Journal Homepage	https://ejournal.aripendis.com/edulogia
How to cite:	Shakirovna, O. D., Matnazar, O., & Syarifuddin, H. (2026). Improving the Technologies for Using Didactic Games in the Learning Process of Pedagogy Students. <i>Edulogia: Jurnal Pendidikan dan Keislaman</i> , 1(3), 174-178.
Published by:	Yayasan Pendidikan Islam Bintang Nusantara

INTRODUCTION

Zamonaviy ta'limda innovatsion o'qitish usullarini joriy etish ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Bunday yondashuvlardan biri – didaktik o'yinlar bo'lib, ular talabalarni jalb qilish va faol ishtirokni rag'batlantirishda samarali vosita sifatida tanilgan. Bu, ayniqsa, kelajakda o'qituvchi bo'lishni maqsad qilgan talabalar uchun dolzarbdir, chunki ularning ta'lim jarayonida rivojlantiradigan pedagogik ko'nikmalari ularning kelajakdagi o'qituvchilik faoliyatiga bevosita ta'sir qiladi. Shu nuqtai nazardan, didaktik o'yinlarni sinfda qo'llash o'qish jarayonini yanada jonlantirish va interaktiv qilish uchun samarali vosita sifatida namoyon bo'ladi.

Didaktik o'yinlar o'qish bilan ko'ngilocharni birlashtiradigan noyob imkoniyatni taqdim etadi, bu talabalar uchun kognitiv, emotsional va ijtimoiy ko'nikmalarni qo'llab-quvvatlaydigan va jalb qiladigan muhit yaratadi. O'yin asosidagi ta'lim texnologiyalarini qo'llash orqali kelajakdagi o'qituvchilar nafaqat o'zlarining mavzu bo'yicha bilimlarini mustahkamlashadi, balki o'z sinflarida qo'llash uchun zarur pedagogik uslublarni o'zlashtirishadi. Ushbu o'yinlar o'qish jarayonida hamkorlik, tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilishni rag'batlantirishga yordam beradi, bu esa samarali o'qitish va o'rganishning asosiy tarkibiy qismlaridir.

Ushbu maqola ta'lim yo'nalishi talabalarining pedagogik tayyorgarligini rivojlantirishda didaktik o'yinlarning o'rni va rolini o'rganishga qaratilgan. Unda ushbu o'yinlarni qo'llash orqali o'qitish usullarini qanday yaxshilash, talabalar motivatsiyasini oshirish va o'qish jarayonini yaxshilash mumkinligi tahlil qilinadi. Bundan tashqari, maqolada turli xil didaktik o'yinlar va ularni zamonaviy ta'lim muhitiga integratsiya qilish imkonini beradigan texnologik yangiliklar muhokama qilinadi. Bu orqali didaktik o'yinlarni ta'lim jarayonini optimallashtirish va kelajakdagi o'qituvchilarning pedagogik kompetensiyalarini rivojlantirish uchun qanday qo'llanilishi mumkinligi haqida fikrlar bildiriladi.

RESEARCH METHOD

Mazkur tadqiqot sifat (kvalitativ) tavsifiy yondashuv asosida olib borildi. Ushbu yondashuvning tanlanishi didaktik o'yinlarning pedagogik jarayondagi o'rni, ularning ta'lim samaradorligiga ta'siri hamda talabalar kompetensiyalarini rivojlantirishdagi ahamiyatini chuqur tahlil qilish zarurati bilan izohlanadi.

Tadqiqot turi sifatida aralash yondashuv elementlariga ega bo'lgan tajriba-sinov (eksperimental) tadqiqot qo'llanildi. Tadqiqot jarayonida pedagogika yo'nalishi talabalari ishtirok etib, ular orasida didaktik o'yinlardan foydalanilgan va an'anaviy usullar qo'llangan guruhlar o'rtasida taqqoslash amalga oshirildi.

Ma'lumotlar yig'ishda bir nechta usullardan foydalanildi. Jumladan, kuzatish, so'rovnoma, intervyu hamda test sinovlari orqali talabalar faolligi, motivatsiyasi va o'zlashtirish darajasi o'rganildi. Shuningdek, o'quv jarayonida qo'llanilgan didaktik o'yinlarning samaradorligini aniqlash maqsadida dars jarayonlari muntazam ravishda monitoring qilindi.

Tadqiqotning nazariy asoslarini shakllantirishda Pedagogika, Ta'lim texnologiyalari va Ta'lim psixologiyasi sohalariga oid ilmiy manbalar tahlil qilindi. Bu esa didaktik o'yinlarning nazariy hamda amaliy jihatlarini kompleks yoritishga imkon berdi.

Olingan ma'lumotlar kontent tahlil va qiyosiy tahlil usullari yordamida qayta ishlanib, natijalar umumlashtirildi. Tahlil jarayonida talabalar motivatsiyasining o'zgarishi, dars jarayonidagi faollik darajasi hamda bilimlarni o'zlashtirish ko'rsatkichlari asosiy mezon sifatida belgilandi.

Mazkur metodologiya orqali didaktik o'yinlarning ta'lim jarayonidagi samaradorligi, ularning pedagogik kompetensiyalarni rivojlantirishdagi o'rni hamda o'qitish texnologiyalarini takomillashtirishdagi ahamiyati ilmiy asosda yoritib berildi.

RESULTS AND DISCUSSION

Zamonaviy pedagogik amaliyotda didaktik o'yinlar ta'lim jarayonining ajralmas qismiga aylanishi mumkin. Ular nafaqat o'quvchilarning o'qish faoliyatini yanada samarali qilish, balki o'qituvchilarning pedagogik yondashuvlarini boyitish imkoniyatlarini ham taqdim etadi. Didaktik o'yinlar, o'quvchilarning faolligini oshirish, ko'proq bilim olishlarini ta'minlash va o'qituvchilarning o'z uslublarini takomillashtirishda eng samarali vositalardan biridir.

Didaktik o'yinlarni o'qitishda qo'llashning asosiy afzalliklaridan biri shundaki, ular o'quvchilarning o'rganish jarayoniga mustahkam aloqador bo'lib, o'quvchilarning kreativ fikrlashini rivojlantiradi. Shu bilan birga, o'yinlar talabalar o'rtasida hamkorlik va jamoaviy ishlarni targ'ib qiladi. Bu, o'z navbatida, o'quvchilarning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantiradi va ularni mustaqil fikrlashga, muammolarni hal qilishga, o'z fikrlarini erkin ifodalashga o'rgatadi.

Didaktik o'yinlar o'qitish jarayonida faqat o'quvchilarga emas, balki o'qituvchilarga ham ko'plab imkoniyatlarni taqdim etadi. O'qituvchi o'z ta'lim metodikasini yangilash, o'quvchilarning ehtiyojlariga moslashtirish va o'quvchilarni motivatsiya qilish uchun o'yinlar asosida yangi yondashuvlar yaratishi mumkin. Bu, o'z navbatida, o'qituvchi va talaba o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni mustahkamlashga yordam beradi.

Didaktik o'yinlar o'qitish jarayoniga qo'shiladigan ko'plab yangi imkoniyatlar va metodologiyalarni yaratadi. O'yinlar ko'pincha o'quvchilarning diqqatini tortadi va o'qish faoliyatini yanada samarali qiladi. Shuningdek, ular turli xil o'qitish uslublarini birlashtiradi, masalan, vizual, eshitish, va kinematik uslublarni o'z ichiga olgan o'yinlarni ishlab chiqish o'quvchilarning turli o'rganish uslublariga mos keladi. O'yin asosidagi ta'lim yordamida o'quvchilar o'zlari uchun qiziqarli bo'lgan materiallar bilan tanishishadi va o'rganish jarayonida nafaqat bilim olishadi, balki o'quv faoliyatiga bo'lgan ijobiy munosabatni ham rivojlantiradilar.

O'qituvchilarning pedagogik yondashuvlari va ta'lim texnologiyalarini takomillashtirishda didaktik o'yinlarning ahamiyati aniq namoyon bo'lgan. Tadqiqotlar natijasida quyidagi asosiy xulosalar chiqdi:

1. Talabalar motivatsiyasining oshishi: Didaktik o'yinlar o'quvchilarning darslarga bo'lgan qiziqishini oshiradi. Bu o'quvchilarni o'rganish jarayoniga jalb qilish va ular o'rtasida raqobatbardoshlikni rivojlantirishga yordam beradi. O'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishi nafaqat o'rganish sifatini yaxshilaydi, balki ularning bilimga bo'lgan qiziqishini ham oshiradi.
2. Pedagogik kompetentsiyaning yaxshilanishi: O'qituvchilar didaktik o'yinlarni qo'llash orqali o'z pedagogik kompetentsiyalarini rivojlantirishlari mumkin. O'yinlarni ishlab chiqish va sinfda ishlatish, o'qituvchining yaratqon va yangicha

pedagogik yondashuvlarni o'rganishga yordam beradi. Bu o'qituvchilarni nafaqat o'quvchilarga bilim berish, balki ularga ko'nikmalarni ham shakllantirishga undaydi.

3. Ta'lim jarayonining interaktivligi: Didaktik o'yinlar darslarni interaktiv qilishga yordam beradi. O'quvchilar o'rtasidagi muloqot va hamkorlikni oshiradi, bu esa o'quvchilarning o'zaro fikr almashishiga, bilimlarini bir-birlari bilan baham ko'rishlariga olib keladi. O'yinlar yordamida o'quvchilar faqatgina ko'nikmalarni o'rganib qolmay, balki amaliyotda o'z bilimlarini qo'llashga o'rgatadilar.
4. Kreativlik va tanqidiy fikrlashning rivojlanishi: Didaktik o'yinlar o'quvchilarga ijodiy va tanqidiy fikrlashni rivojlantirish imkoniyatini beradi. O'yinlar davomida o'quvchilar turli xil vaziyatlarni tahlil qilishga va muammolarni hal qilishga o'rgatiladi. Bu, o'z navbatida, o'quvchilarning muammolarni mustaqil hal qilishga bo'lgan ko'nikmalarini rivojlantiradi.
5. O'qish faoliyatini diversifikatsiya qilish: Didaktik o'yinlar o'qish jarayonini rang-barang qiladi va o'quvchilarga o'rganish jarayonida faol qatnashish imkonini beradi. O'yinlar yordamida o'qish o'zgaruvchan va qiziqarli bo'ladi, bu esa o'quvchilarni yanada faolroq ishtirok etishga rag'batlantiradi.

Shu bilan birga, didaktik o'yinlarni samarali qo'llash uchun o'qituvchilar tayyorgarligini oshirish va o'yinlar bo'yicha qo'shimcha metodik materiallar yaratish zarurati mavjud. O'qituvchilar o'qitish jarayonida o'yinlarni qo'llashda tajriba almashish va o'z metodlarini yangilashda doimiy ravishda izlanish olib borishlari kerak.

Didaktik o'yinlar pedagogik jarayonni jonlantirish va o'quvchilarning ta'lim samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. O'yinlar yordamida o'quvchilar faqatgina bilimlarni o'rganib qolmay, balki ko'nikmalarini rivojlantiradilar, ijtimoiy va kognitiv rivojlanishlariga erishadilar. Shu bilan birga, o'qituvchilar uchun bu yangi pedagogik texnologiyalarni o'zlashtirish, o'z metodologiyalarini takomillashtirish imkoniyatlarini yaratadi. Didaktik o'yinlarni ta'lim jarayoniga kengroq joriy etish o'qituvchilar va talabalar uchun ijobiy natijalar keltiradi.

Didaktik o'yinlar zamonaviy ta'lim jarayonining ajralmas qismiga aylanishi mumkin, chunki ular o'quvchilarning o'rganish faoliyatini faollashtiradi, ularni darslarga yanada qiziqtiradi va o'qish jarayoniga mustahkam motivatsiya yaratadi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, didaktik o'yinlar o'quvchilarning bilimlarini yanada samarali o'zlashtirishiga yordam beradi, chunki ular o'qish jarayonini interaktiv va ko'proq amaliy qilishga yordam beradi. O'quvchilar nafaqat o'qish materialini eslab qolishadi, balki o'rganishning turli bosqichlarida o'z fikrlarini erkin ifodalashga va jamoaviy ishlashga o'rgatadilar.

Bundan tashqari, didaktik o'yinlar o'qituvchilarga pedagogik metodologiyalarini yangilash, o'quvchilarga innovatsion yondashuvlarni joriy etish imkoniyatini beradi. Bu, o'z navbatida, o'qituvchilarning o'z pedagogik kompetentsiyalarini oshirishga, o'quvchilarning bilim darajasini yuqoriga ko'tarishga yordam beradi. O'qituvchilar o'z faoliyatida didaktik o'yinlarni qo'llash orqali o'quvchilarga ta'limning yangi shakllarini taqdim etadilar va ta'lim jarayonini zamonaviy usullarga moslashtiradilar.

CONCLUSION

Didaktik o'yinlarning samarali qo'llanilishi uchun o'qituvchilarni tayyorlash va metodik qo'llanmalar ishlab chiqish zarurati mavjud. O'qituvchilarga didaktik o'yinlar bo'yicha maxsus treninglar o'tkazish, ularni metodik jihatdan qo'llab-quvvatlash va o'yinlarni samarali qo'llashda tajriba almashishni rag'batlantirish talab etiladi.

Shuningdek, didaktik o'yinlarning ta'lim jarayoniga joriy etilishi o'quvchilarning kreativlik, tanqidiy fikrlash va ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ular faqatgina bilimlarni o'rganishda emas, balki jamoaviy ishlashda, o'z fikrlarini erkin ifodalashda va muammolarni hal qilishda ham katta ahamiyatga ega. Shu bilan birga, didaktik o'yinlar o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi, o'qish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi.

Xulosa qilib aytganda, didaktik o'yinlar ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish va o'quvchilarni yanada faol va ijodiy tarzda o'rganishga undashda muhim vosita hisoblanadi. O'qituvchilar uchun bu o'z pedagogik metodlarini yangilash va takomillashtirish imkoniyatini yaratadi. O'quvchilarning bilim olish jarayonini faollashtirish va o'qish sifatini yaxshilash uchun didaktik o'yinlar to'g'ri va samarali qo'llanilishi kerak.

REFERENCES

- G'aybullaev, I. (2019). Pedagogik texnologiyalar. Toshkent: Iqtisod-Moliya nashriyoti.
- Tashkent, N. (2017). Didaktik o'yinlar metodikasi va ta'limda ularni qo'llash. Tashkent: O'zbekiston pedagogika nashriyoti.
- O'zbekiston Respublikasi Ta'lim vazirligi (2021). Didaktik o'yinlar va ularning ta'lim jarayonida o'rni. Tashkent: Ta'lim va tarbiya jurnali.
- Sharipov, U. (2018). O'qitishda interaktiv metodlar va didaktik o'yinlar. Samarqand: Samarqand davlat universiteti nashriyoti.
- Xolbekova, F., & Yunusova, D. (2020). Pedagogik faoliyatda innovatsion yondashuvlar va didaktik o'yinlar. Tashkent: Innovatsion ta'lim nashriyoti.
- Solieva, M. (2015). Didaktik o'yinlar va ularning yoshlarni tarbiyalashdagi roli. Toshkent: Ta'lim metodikasi nashriyoti.

Copyright Holder :

© Olimova Dono Shakirovna et al (2026).

First Publication Right :

© Edulogia: Jurnal Pendidikan dan Keislaman

This article is under:

